

Svetoga pisma volio bih da Biblijska enciklopedija postane dio biblijskoga instrumentarija što većem broju studenata teologije i drugih znanosti. Ipak, realist sam i upravo sam u tom smislu malo prije postavio »ćirilično« pitanje, a sada izričito konstatiram da među mladima u Hrvatskoj taj broj ne može biti velik jer generacije koje stižu sve manje poznaju ćiriličnu azbuku iako je ona, kako povijest nedvojbeno svjedoči, također hrvatsko pismo.

Pero Vidović

Ivan Jukić — fra Vinko Prlić: *Sakralna baština župe Staševica*, Knjižnica Zbornika »Kačić« : monografije, dokumenti, grada; br. 52, 2011, 123 str.

Kao što sam naslov kazuje, monografija je posvećena sakralnoj baštini župe Staševica koja pripada Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. U djelu je opisana povijest kraja koji obuhvaća današnja župa Staševica, od njezinih najstarijih početaka koji potječu s kraja 5. i početka 6. stoljeća (ostaci ranokršćanske crkve) te srednjovjekovnih stećaka i nadgrobnih ploča do današnjih dana. Sam je tekst bogato ilustriran sa 143 fotografije. Monografija je izdana u nizu »Knjižnica zbornika KAČIĆ — monografije, dokumenti, grada...« te je važan doprinos kršćanskoj i hrvatskoj kulturi uopće. Posebnu važnost ima za lokalnu zajednicu koja se brine za očuvanje baštine svoga kraja. Istaknuto mjesto u brizi za baštinu svakako zauzima župnik fra Vinko Prlić, koautor monografije. Za njegov nesebičan rad dodijeljena mu je i nagrada Grada Ploča za životno djelo. Gradsko vijeće Grada Ploča tako mu je odalo priznanje za nesebičan doprinos u izgradnji i sanaciji crkava, te unapređenju kulturnoga i duhovnog života župe Staševica. Godine 1998. fra Vinko Prlić, odlukom predsjednika RH dr. Franje

Tudmana, odlikovan je Redom hrvatskog pletera.

Područje Staševice bilo je naseljeno još u dalekoj prošlosti o čemu svjedoče prapovijesne gomile. O kontinuitetu naseljenosti svjedoče i ostaci ranokršćanske crkve te srednjovjekovni stećci i nadgrobnne ploče. Za vrijeme turske vladavine u ovom su kraju pastoralno djelovali franjevci iz Zaostroga. U drugoj polovini 18. stoljeća osniva se župa koja je obuhvaćala područje koje se nazivalo Pasičina. Sjedište župe prvo je bilo na Bristi, a tek će se u drugoj polovini 20. stoljeća premjestiti u Staševicu. Prvenstven je uzrok tomu preseljenje stanovništva iz zabitnijih zaselaka prema plodnome polju nakon isušivanja vrgoračkoga jezera (60-te godine 20. stoljeća). Pisanih je izvora malo te se mahom odnose na novija razdoblja. U župi danas postoji petnaest kapelica koje svjedoče o živoj vjeri stanovnika toga kraja. Detaljnije je opisano sedam sakralnih građevina među kojima su i ostaci ranokršćanske crkve, kao i inventar crkvi. Važno je istaknuti da ove crkve nisu izvan uporabe te se u njima može vidjeti odraz zajednice vjernika koja čuva i obnavlja vjersko i kulturno blago u svome posjedu.

Bogate ilustracije prikazuju sakralne objekte, panorame kraja, inventar crkvi te slike svećenika koji su obnašali službu u župi. Na kraju knjige nalazi se kazalo osobnih imena, kazalo zemljopisnih naziva, popis fotografija te zemljovid župe. Ovako bogato ilustrirana monografija vrijedan je spomen vjericima koji žive u župi, kao i onima koji su zbog nedaće povijesti bili primorani odseliti.

Zvonimir Marinović